

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанської Катерини Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзаців четвертого, сьомого підпункту 1, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону України „Про судовий збір“ у взаємозв’язку з пунктом 11 частини другої статті 3 цього закону

Київ
12 березня 2026 року
№ 65-3(II)/2026

Справа № 3-42/2026(106/26)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Городовенко Віктор Валентинович – головуючий, доповідач,
Первомайський Олег Олексійович,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанської Катерини Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзаців четвертого, сьомого підпункту 1, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87) зі змінами у взаємозв’язку з пунктом 11 частини другої статті 3 цього закону.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Лопушанська К.Г. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 8, частинам першій, другій

статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) абзаци четвертий, сьомий (за конституційною скаргою – третій, шостий) підпункту 1, підпункт 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами (далі – Закон) у взаємозв’язку з пунктом 11 частини другої статті 3 Закону зі змінами.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 4 Закону за подання до адміністративного суду:

– адміністративного позову майнового характеру, який подано фізичною особою або фізичною особою – підприємцем, встановлюється ставка судового збору у розмірі 1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та не більше 5 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; адміністративного позову немайнового характеру, який подано фізичною особою, встановлюється ставка судового збору 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (абзаци четвертий, сьомий підпункту 1);

– апеляційної і касаційної скарги на ухвалу суду, заяви про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду встановлюється ставка судового збору у розмірі 1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб (підпункт 5).

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Лопушанська К.Г. звернулася до Київського окружного адміністративного суду з позовом до держави Україна в особі Міністерства юстиції України, в якому просила: визнати протиправною бездіяльність держави Україна у зв’язку з порушенням строків розгляду адміністративної справи Окружним адміністративним судом міста Києва за позовом Лопушанської К.Г. до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та стягнути з Державного бюджету України на її користь компенсацію моральної шкоди; визнати протиправною бездіяльність держави Україна у зв’язку з неповерненням їй як вкладнику банку

грошових коштів, що перебували на її банківському рахунку, у строки, визначені законодавством України, та стягнути на її користь пеню за прострочення виконання грошових зобов'язань і компенсацію моральної шкоди.

Київський окружний адміністративний суд ухвалою від 17 квітня 2024 року, установивши невідповідність позовної заяви Лопушанської К.Г. вимогам закону, залишив її без руху та надав десятиденний строк для усунення виявлених недоліків у спосіб подання до суду позовної заяви з уточненнями.

У зв'язку з тим, що Лопушанська К.Г. у встановлений судом строк не усунула недоліків позовної заяви, Київський окружний адміністративний суд ухвалою від 11 квітня 2025 року повернув їй вказану позовну заяву та роз'яснив, що повернення позовної заяви не позбавляє права повторного звернення до адміністративного суду в порядку, установленому законом.

На зазначені ухвали Київського окружного адміністративного суду Лопушанська К.Г. подала апеляційну скаргу.

Шостий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 5 травня 2025 року відмовив у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою Лопушанської К.Г. на ухвалу Київського окружного адміністративного суду від 17 квітня 2024 року, оскільки апеляційну скаргу подано на судові рішення, яке не підлягає апеляційному оскарженню.

Водночас Шостий апеляційний адміністративний суд іншою ухвалою від 5 травня 2025 року відмовив у задоволенні клопотання Лопушанської К.Г. про звільнення її від сплати судового збору та залишив її апеляційну скаргу без руху з підстави несплати судового збору й надав строк для усунення недоліків.

Шостий апеляційний адміністративний суд ухвалою від 28 липня 2025 року повернув Лопушанській К.Г. її апеляційну скаргу, подану на ухвалу Київського окружного адміністративного суду від 11 квітня 2025 року, оскільки вона не усунула недоліків апеляційної скарги, що зазначені в ухвалі цього суду від 5 травня 2025 року.

Не погодившись із вказаними ухвалами Шостого апеляційного адміністративного суду, Лопушанська К.Г. звернулась до Верховного Суду з касаційною скаргою.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 4 вересня 2025 року відмовила у відкритті касаційного провадження на ухвалу Київського окружного адміністративного суду від 11 квітня 2025 року, оскільки вказану ухвалу суду „не переглянуто по суті в апеляційному порядку“. Також цією ухвалою колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду відмовила Лопушанській К.Г. у відкритті касаційного провадження на ухвалу Шостого апеляційного адміністративного суду від 28 липня 2025 року, оскільки встановила, що „суд апеляційної інстанції, повертаючи апеляційну скаргу з підстав не усунення недоліків скарги, вірно застосував положення пункту 1 частини четвертої статті 169 та частини другої статті 298 КАС України, правильне їх застосування є очевидним, а доводи касаційної скарги не викликають сумніву щодо застосування чи тлумачення зазначених норм процесуального права“.

1.2. Лопушанська К.Г. вважає, що внаслідок застосування судами у її справі оспорюваних приписів Закону було порушено право на судовий захист, гарантоване частинами першою, другою статті 55, пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Автор клопотання стверджує, що в порушення приписів статей 3, 8, частин першої, другої статті 55 Конституції України „держава <...> не забезпечила ефективне правове регулювання“ питання щодо встановлення судового збору за подання позовної заяви, апеляційної скарги та звільнення від його сплати, що „призвело до відмови в доступі до суду, яке набуло масового характеру, особливо при зверненні до Адміністративних судів України за захистом порушених прав органом державної влади їх посадовими чи службовими особами“.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності абзаців четвертого, сьомого підпункту 1, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону, Лопушанська К.Г. цитує приписи Конституції України, Кодексу адміністративного судочинства України, Закону, міжнародні акти, посилається на рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі, копії яких долучено до конституційної скарги.

Суб'єкт права на конституційну скаргу також висловив клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги та визнання її розгляду потрібним із мотивів суспільного інтересу.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд потрібним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Лопушанська К.Г. вважає остаточним судовим рішенням у її справі ухвалу колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 4 вересня 2025 року. Конституційну скаргу подано до Конституційного Суду України 11 лютого 2026 року. Тобто автор клопотання пропустив строк подання конституційної скарги, установлений пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Лопушанська К.Г. заявила клопотання про потребу розгляду конституційної скарги із мотивів суспільного інтересу згідно з частиною другою статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, проте не навела аргументів на підтвердження такої потреби, а лише висловила позицію щодо існування неоднозначної судової практики в застосуванні судами оспорюваних приписів Закону.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що немає підстав для прийняття конституційної скарги Лопушанської К.Г. поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Крім того, в ухвалі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 4 вересня 2025 року не застосовано абзаців четвертого, сьомого підпункту 1, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лопушанської Катерини Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзаців четвертого, сьомого підпункту 1, підпункту 5 пункту 3 частини другої статті 4 Закону

України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами у взаємозв’язку з пунктом 11 частини другої статті 3 цього закону на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**